

Üstad'ın üç dönemi var: Eski Said, Yeni Said ve Üçüncü Said... Mehdinin de üç görevi var: iman, hayat ve şeriat... Mehdinin bu üç görevini, Üstad'ın üç dönemi şeklinde yorumlayabilir miyiz?

Bediüzzaman Hazretlerinin her üç döneminin de birbiriyle örtüşen, yani birbirinin mütemmimi ve devamı olan yönleri de var; birbirinden tamamen farklı yönleri de mevcut.

Bediüzzaman, mehdîyetin üç merhalesinden söz eder:

- 1. İman**
- 2. Hayat**
- 3. Şeriat**

Risale-i Nur, temelde iman hizmeti görmekle beraber, diğer iki merhalenin de öncülüğünü yaptığını söyleyebiliriz. Hz. Peygamber (asv) İslam davasının temelinde yer almış, sonraki İslami hizmetlerin de temelini atmıştır. Benzeri bir durumun mehdîyette olmasına bir engel söz konusu değildir. Yani, iman hizmeti diğer iki hizmet alanını etkileyecektir.

Eski Said ve Yeni Said:

İslam'ın başlıca iki dönemi vardır: Mekke ve Medine. Bu iki devrin kendine göre şartları vardır ve o şartlara göre ayetler inmiş, hükümler gelmiştir. Mesela, Mekke döneminde müşriklerin eza ve cefasına karşı "sabır cihadı" yapılır. Ama Müslümanların güçlendiği, devlet haline geldiği Medine döneminde savaşa izin verilir.

Üstad'ın hayatında da önemli iki merhale vardır: Eski Said ve Yeni Said. Aslında her iki Said de Saiddir. Üstadın "eski Said" dediği kötü bir Said değildir. Bütün gayreti ve himmeti İslam'ın ila ve terakkisidir, Müslümanların problemlerine çare aramakla meşguldür. Ama şartlar değişmiştir. Koca Osmanlı çökmüş, Müslümanlar dağılmış, Osmanlı'nın yerine gelenler dini değerlere sırt çevirmişler, hatta cephe almışlardır. İşte böyle bir hengamede, Eski Said ruhi bir inkılap geçirir. Belki de hadiste geçen **"Allah bir gecede mehdîyi ıslah eder."** manasının bir tezahürü görülür, kendisini Yeni Said olarak bulur. Yirmi Üçüncü Söz'de Üstad şöyle der:

"Ey dünya-perest ve hayat-ı dünyeviyeye âşık ve sırr-ı ahsen-i takvimden gafil insan! Şu hayat-ı dünyeviyenin hakikatını bir vakıa-i

hayalide Eski Said görmüş. Onu Yeni Said'e döndürmüş olan şu vakıa-i temsiliyeyi dinle:"

"Gördüm ki, ben bir yolcuym. Uzun bir yola gidiyorum. Yani gönderiliyorum. Seyyidim olan zât, bana tahsis ettiği altmış altundan tedricen birer miktar para veriyordu. Ben de sarfedip pek eğlenceli bir hana geldim. O handa bir gece içinde on altunu kumara mumara, eğlencelere ve şöhret-perestlik yoluna sarfettim. Sabahleyin elimde hiç bir para kalmadı. Bir ticaret edemedim. Gideceğim yer için bir mal alamadım. Yalnız o paradan bana kalan elemeler, günahlar ve eğlencelerden gelen yaralar, bereler, kederler benim elimde kalmıştı."

"Birden ben o hazîn halette iken orada bir adam peyda oldu. Bana dedi: 'Bütün bütün sermayeni zayi' ettin. Tokata da müstehak oldun. Gideceğin yere de müflis olarak elin boş gideceksin. Fakat aklın varsa, tövbe kapısı açıktır. Bundan sonra sana verilecek bâki kalan onbeş altundan her eline geçtikçe yarısını ihtiyaten muhafaza et. Yani gideceğin yerde sana lâzım olacak bazı şeyleri al." Baktım nefsim razı olmuyor. "Üçte birisini" dedi. Ona da nefsim itaat etmedi. Sonra dörtte birisini dedi. Baktım nefsim mübtela olduğu âdetini terkedemiyor. O adam hiddetle yüzünü çevirdi gitti."

"Birden o hâl değişti. Baktım ki; ben, tünel içinde sukut eder gibi bir sür'atle giden bir şimendifer içindeyim. Telaş ettim. Fakat ne çare ki, hiç bir tarafa kaçılmaz. Garaibden olarak o şimendiferin iki tarafında pek cazibedar çiçekler, leziz meyveler görünüyordu. Ben de akılsız acemîler gibi onlara bakıp elimi uzattım. O çiçekleri koparmak, o meyveleri almak için çalıştım. Fakat o çiçekler ve meyveler, dikenli mikenli, mülâkatında elime batıyor, kanatıyor. Şimendiferin gitmesiyle müfarakatından elimi parçalıyorlar. Bana pek pahalı düşüyorlardı. Birden şimendiferdeki bir hademe dedi: '*Beş kuruş ver, sana o çiçek ve meyvelerden istediğin kadar vereceğim. Beş kuruş yerine elin parçalanmasıyla yüz kuruş zarar ediyorsun. Hem de ceza var, izinsiz koparamazsın.*' "

"Birden sıkıntıdan ne vakit tünel bitecek diye başımı çıkarıp ileriye baktım. Gördüm ki, tünel kapısı yerine çok delikler görünüyor. O uzun şimendiferden o deliklere adamlar atılıyorlar. Bana mukabil bir delik gördüm. İki tarafında iki mezar taşı dikilmiş. Merak ile dikkat ettim. O mezar taşında büyük harflerle 'Said' ismi yazılmış gördüm. Teessüf ve hayretimden '*Eyvah!..*' dedim. Birden o han kapısında bana nasihat eden zâtın sesini işittim. Dedi: '*Aklın başına geldi mi?*' Dedim: '*Evet geldi fakat kuvvet kalmadı, çare yok.*' Dedi: '*Tövbe et, tevekkül et.*' Dedim: "Ettim!"

"Ayıldım... Eski Said kaybolmuş. Yeni Said olarak kendimi gördüm." (1)

Eski Said, daha ziyade akli gidiyordu, Yeni Said ise ilhama da mazhardır, akıl-kalp ittifakıyla hareket eder.

Eski Said hayatın geniş dairelerinde hizmet ediyordu, Yeni Said ise sürgünde, garip, kimsesizdir, gelecek nesillerin hidayetine vesile olacak nurlu Kur'an reçetelerini yazmakla meşguldür.

Eski Said üst düzey Arabî dersleri talebelerine ders verirken, Yeni Said Molla Hamid'e Kur'an dersi vermeyi son derece önemsemektedir. Çünkü şartlar değişmiştir, şartlara göre hizmet metotlarının da değişmesi gerekir.

"Aziz, sıddık kardeşlerim!"

"İki-üç defadır ehemmiyetli bir halet-i ruhiye bana ârız oluyor. Aynı otuz sene evvel İstanbul'da beni Yuşa Dağı'na çıkarıp İstanbul'un, Dâr-ül Hikmet'in cazibedar hayat-ı içtimaiyesini bıraktırıp hattâ İstanbul'da bulunan Nur'un birinci şakirdi ve kahramanı olan merhum Abdurrahman'ı dahi zarurî hizmetimi görmek için de yanıma almağa müsaade etmeyen ve Yeni Said mahiyetini gösteren acib inkılabat-ı ruhînin bir misli, şimdi mukaddematı bende başlamış. Üçüncü bir Said ve bütün bütün târik-i dünya olarak zuhuruna bir işaret tahmin ediyorum. Demek Nurlar ve kahraman şakirdleri benim vazifelerimi yapacaklar, daha bana hiç ihtiyaç kalmamış. Zâten Nur'un her bir câmi' cüz'ü ve sarsılmayan hâlis şakirdlerinin her birisi, benden daha mükemmel ders verir."(2)

ISPARTA HAYATI:

1950'den sonra.

"Üstad Said Nursî, Afyon Hapishanesinden 1949' da bir Eylül sabahı tahliye edildi. İki komiser arasında faytonla bir eve geldi. Yanında hizmetine bakan talebeleri de vardı. Üstadın Afyon hapsinden sonraki hayatında ve hizmet-i Nuriyesinde şu surette bir inkişaf görünür. Bu tarihe kadar Üstad, evinde, geceleri hiç kimseyi bulundurmazdı. Akşamdan ta kuşluk vaktine kadar kapısı kilidli olarak kalırdı. Afyon hapsinden sonra ise, sadık talebelerinden bazıları hususi hizmetinde kaldı. Üstadın odası daima ayrı idi. Ancak bir

hizmet olduğu vakit yanına gelinebilirdi."

""

"Afyon hapsinden sonra Üstad -kendi tabirince- bir nevi Üçüncü Said olarak görünüyordu. Çünkü, bundan sonra hizmet-i Nuriyye başka safhalarda tezahür edecekti; külli bir inkişaf olacaktı. Üstadın hizmetine koşan ve Nur hizmeti için yanına gelenler bilhassa mektebli gençlerdendi. Rahmet-i İlâhiyye Afyon hapis musibetini çok cihetlerle rahmete çevirmişti."(3)

Dipnotlar:

- (1) bk. [Sözler, Yirmi Üçüncü Söz.](#)
- (2) bk. [Şualar, On Altıncı Mektup.](#)
- (3) bk. [Tarihçe-i Hayat'tan, Isparta Hayatı.](#)